AL. FLORIN ȚENE

Prima piesă din

EPOPEEA ROMÂNĂ

Florile Sarmisegetusei

Dramă istorică în versuri,
în trei acte.

Motto:”Unități iubitoare, soldați,
Anonime ecouri de lacrimi.”
Quasimodo

Editura *Semănătorul,* 2010

EPOPEEA ROMÂNĂ

Cuprinde următoarele piese de teatru în versuri:

-Florile Sarmisegetusei.

-Io, Mircea Mare Voievod şi Domn.

-Cozia .(Legenda Mănăstirii Cozia).

-Tudor.

-Un om pentru revoluție.

-Unirea, suntem noi…

-Vă sumez, domnule Doctor!

-O stafie tulbură speranța.

-Ce rămâne după ce pleacă circul?

Personajele:

DECEBAL-regele dacilor,
TRAIAN-împăratul romanilor,
VEZINAS-marele preot al dacilor,
LICINIUS-general şi spion roman,
LONGINUS-general şi sol roman,

TEHOMIR-
DURAS-
BALDOBAL- căpetenii dace,
HASDRUBAL-

SABINUS-
PROPELIUS-
LILIANUS- meşteri şi spioni,
CASSIUS-
CELUS-

O **CĂPETENIE ROMANĂ**,
VRACIUL,
TEMNICIERUL,
ÎNGRIJITORUL TEMPLULUI,
OLACUL,
UN OŞTEAN,
STRĂJERUL,
ÎNTÂIUL FRUNTAŞ DE OASTE DACĂ,
AL 11-lea FRUNTAŞ DE OASTE DACĂ,
AL 111-lea FRUNTAŞ DE OASTE DACĂ,
ÎNTÂIUL OŞTEAN,
AL 11-lea oştean,
DOCHIA- fiica regelui Decebal şi Marea Preoteasă a Sarmisegetusei,
ZADA-fecioară şi Preoteasă,
III-IX FECIOARE ŞI PREOTESE,
ÎNTÂIA FEMEIE,
A **UNUSPREZECEA FEMEIE**,
IONUȚ-copilul lui DOCHIA plămădit cu LICINUS,
OŞTENI; **POPOR**.

ACTUL 1.

(Lângă fântâna sacră a Getuzei . În fundalul scenei spre dreapta se văd casele Sarmisegetusei. În mijlocul cetății se ridică o movilă pe care e aşezat templul sacru al zeului Zalmoxis. Spre stânga, în fundalul scenei, e fântâna, iar în depărtare se conturează coamele munților Daciei. Proeminent, muntele Orole se desluşeşte acoperit veşnic cu zăpadă. Un grup de meşteri romani dați tribute şi zălog de Roma înfrântă aşteaptă lângă fântână. De fapt erau căpetenii romane cu însărcinare de spioni, trimişi de împăratul Traian, sub conducerea prietenului său, generalul Licinius. Toți râd şi glumesc pe seama fetelor ursuze ale dacilor.).

TABLOUL I

Scena 1.

LICINUS

(Aşezat pe o piatră cu bărbia în palma mâinii. Stă pe gânduri.).

Unde eşti, slăvită şi mândră cetate
La care mă închinam cu pietate?
Unde eşti cetate a lui Romul cu delirul şi uitarea?
Cu vinul oaspeților, cu parfumul ce inunda zarea?
Ooo! Nu e nimic în această sălbatică țară.
Şi apa aici e , parcă, amară.
Ovidiu a spuso! Romă iubită, adevărul să-l crezi!
Vino aici în sălbăticie. Şi-ai să vezi.
(După o pauză.).
Prea iubite împărate, misiunea mi-am îndeplinit.
Am multe ştiri. Gânduri multe de destăinuit.
(Bagă cu grije un vraf de papirusuri în sân.).
Pe toate, aici, le păstrez lângă inima mea,
Să-şi fie calea uşoară, călăuzită de-o stea,
Spre Sarmisecetusa. Atâtea străji la porți…
Liberați pe Licinus! Zei! Ooo…prea mulți morți…
Destinul Daciei a căzut la sorți.
(Rămânând puțină vreme pe gânduri.).
Şi Iason, grație fiicei regelui din Calchis cu chip de graur
A izbutit să răpească pielea berbecului cu lână de aur.
Ți-o arată povestea…! Licinius! Bună povață,
Femeia ucide şi tot ea dă viață!
Pasiunile zeițelor sunt şi ale matroanelor romane,
Slăbiciunile acestora la fel cu ale fiicelor Daciei profane…
Omul e acelaşi pretutindeni, şi lup şi miel,
Femeia e tot …femeie , şi peste tot la fel…

SABINUS

(Către ceilalți.).

Cu apă din fântâna Getuzei adapă pe zeul lor,
Să-i treacă setae, să-I treacă de dor. 4
Setea e mare şi mai ales când e vară…
În curând vor trebui să sosească.Aseară…

(Ceilalți râd.).

PROPELIUS

(Către ceilalți.).

…Şi multe sunt slute
şi urâte!

LILIANUS

E greu să cucereşti inima acestor femei
Am încercat şi eu chiar şi ucenicii mei.

CASSIUS

E de-nțeles. Au ură față de străini, de romani.
Le-am tulburat liniştea de-atâția ani.

SABINUS

În ciuda hazului vostru, totuşi, mă gândesc
Că v-a veni vremea să izbândesc…

CASSIUS

Să cucereşti capul Zadei!? E...hei...!
Dar nu uita jurământul dat Romei!

SABINUS

Da! De bună seamă cuvintele-ți sunt drepte.
Însă, mai înainte trebuie să cucereşti oamnei şi...mai ales fete.
Calea care duce la ținta noastră frumoasă
O cred pe cea a inimii, e cea mai lesnicioasă.

LILIANUS

Negreşit**.**

SABINUS

Ascultați! Nu vorbesc de-un mit.
Aseară, ca de obicei, după cină
Ieşisem pe linia casei la aer şi lumină
Admirând un straşnic apus de soare,
Strălucitor ca cerul de împrimăvărare.

PROPELIUS

Parcă nu are atâta farmec soarele aici. Pe cuvânt!
La Roma lumină catifelată coboară pe pământ.

SABINUS

Apusul, de care vorbeam, era atât de frumos
Încât şi sufletul îmi era luminos.

PROPELIUS

Mai şti!? Poate te îmbia nostalgia
Să te gândeşti la ...Claugia.
Ha...ha...! Zada şi Claugia.

De ce, nu deodată, la amândouă să gândesc!?
Oh! Venus protectoare la tine mă împărtăşesc,
Tu, înțeleapto, zeiță frumoasă,
De ce nu faci să fim deodată şi aici şi-acasă? 5

SABINUS

A…! Ca o nălucă s-a strecurat alături cu înserarea…
M-a îmbrățişat sălbatică precum stânca marea.

CASIUS

Mă rog, cine!?

LILIANUS

Poate o sălbăticiune? Ia seamă!
Ha...ha....! Nu ți-a fost teamă?
Sau eşti sub protecția unui zeu?
Am înțeles. Îți văd timiditatea, dragul meu.

PROPELIUS

Te-a sărutat, ai sărutato…spune?

CASSIUS

Te rog! Spuneo pe nume!

SABINUS

Ei! Zada! Ş-a dispărut prin canatul porții
Învăluită în zăbranicul nopții.(Toți râd.).
Şi hazul are rost, prea mult te face să rămâi
În urma gândului…O să vedeți, am să fiu cel dintâi…

PROPELIUS

Victoriosul!

CASSIUS

Nimfe! Venere divine! Veniți să vedeți "Frumosul. "! (Toți râd în hohote.).

SABINUS

(Către Licinius.).

Aaa…Poate cumva generalul să-mi ia înainte!?
Dar, când îl văd pe gânduri stând, fără cuvinte,
Fără un grai tăioas, fără o vorbă blândă,
Îmi pare că el singur s-ar îndoi de izbândă.

LICINIUS

(Se ridică.).

Mă înveselesc glumele voastre, de aici,
E bun mijlocul…amici.
Se cade să fim, însă, cu multă sârguință
Şi mai ales cu destulă săbuință.
Poate lucrul la Drubetic s-a terminat
Constructorul Asiatic e neînfricat.
Opera cea mare a lumii de-a arunca peste Istrul pod,

Apa sacră a dacilor de pe acest glod . (Arată cu mâna pământul şi munţii din zare.).
Sălbaticul Danubiu v-a fi în clipa de faţă traversat.Opera desăvârşită.
Armata imperatorului Traian e pornită

Şi în curând trecând peste multe greutăţi
Va fi aici la poarta acestei cetăţi.
Are nevoie de sprijinul nostru, ştiţi bine.
Voi să ascultaţi de ordinele date de mine.
Cunoaşteţi însărcinarea dată?
Trecând peste pod...marea apă
Îi este necesar să ştie acum
Spre Sarmisegetusa cel mai lesnicios drum.
Aici, e ţinta pentru atâta goană,
Pentru aurul Daciei este străduania romană.
Fumul de pe altarele Cetăţii Lumii nu v-a înceta,
Pe noi, Penaţii, la vetre nu ne v-a lăsa
Până când ţara neamurilor dace nu va fi supusă
Şi toată bogăţia ei, în alai, la Roma dusă.
De data aceasta e cu noi Marte, al nostru zeu.
Imperatorul pentru a doua oară e pe drum, şi e greu.
Am jurat cu toţii, dragi voinici,
Să-l ajutăm, de aceea suntem aici.
Prin orice mijloace vom obţine ştiinţă
Despre şiretlicurile în luptă ale acetei barbare fiinţă.
Altfel se poate repeta istoria unui nenorocit,
Oppius Sabinus, în 102, de moarte lovit
Şi a lui Cornelius Fuscus mort în aceste ţinuturi
Barbare, sălbatice şi bătute de vânturi
Când zăpezile înghit razele de soare.
Sângele roman cere răzbunare!
Să se ştie că la Roma Traian străjuieşte.
Pe cine vrea pe acela îl cucereşte.
...De altfel, dacii, au simţito pe pielea lor
În prima străpungere a hotarelor.
Apoi, bogăţiile acestei ţări ce se află în sânul ei
Le-ar sta mai bine podoabe Romei.
Bogatul pământ al Daciei nu cunoaşte mana,
Roma îşi aşteaptă de la noi...hrana!

CELUS

Sssst! Pe potecă se zăreşte cineva!

CEI DE FAŢĂ

A,aaa...

LICINIUS

Sunt chiar fetele.Vin la apă cu ulcioare,

Va fi bună seamă la templu sărbătoare.

SABINUS

Să ne retragem stăpâne,
Altfel, ne ies vorbe nu prea bune.

LICINUS

Fântâna e deopotrivă pentru nimfe, naiade,eroi,
Fauni, silvani, ca şi pentru noi.

PROPELLIUS

De bună seamă, însă, picurii de apă şi setea
La vorbe îmbie...astfel am putea...

LICINIUS

O vorbă atrage pe alta, asta ne este firea,
Trece din gură în gură, aducând destăinuirea

LILIANUS

Sunt singure! Aşa îmi spun simțurile mele.

LICINIUS

(Privind în depărtare cu atenție.).
Se pare că e şi Dochia, fiica regelui, cu ele.

LILIANUS

Sunt fecioarele templului sacru urcând pe cărare,
Duc apă sacrosantă în urnicioare
Pe care Istru o trimite din depărtare…

LICINIUS

Clipa **e** prielnică, prieteni, fără teamă
Să fim cu măsură şi băgare de seamă.
În timpul slujbei închinată lui Zalmoxe se poate
Să fie de un ochi şiret vegheate.

PROPELLIUS

Aaa…**!** Iată-le! Poartă găteli de sărbătoare.

LILIANUS

Ca vestalele romane**.** Strălucitoare**.**

PROPELLIUS

În straiele acestea arată frumoase, ca albele petale…

LILIANUS

Ba**,** au ceva din grațiile sacrelor vestale**…**

SABINUS

În acest mod participă la sacrifii când pe suliți
Războinicii duc zeului carnea încă vie a celor iubiți?

PROPELLIUS

Nu! Sacrificiul acesta se face lângă tempu, dar...
Marele Preot, alături de fecioare, în altar
Imploră bunăvoința zeului, purtător
De grija dacului luptător.

Scena 2.

(În spate, spre stânga, se arată fecioarele dace.).

DOCHIA

Sunt sortită lui Tehomir, sprijinul ostăşesc
Al tatălui meu, căruia îi va ceda locu-i regesc,
Iar eu regina lui voi fi 8
Într-o apropiată şi sacră zi.
Mă cred, astfel, toți, prea fericită.
O, nu, Zada! Eu nu sunt iubită.
Am un vis ce-mi încolțește-n fire,
Şi gândul mă desparte de tine, Tehomire!

ZADA

Şi nunta e hotărâtă pentru mâine…!
E pregătit vinul.S-a copt multă pâine…

DOCHIA

De gânduri prea multe nu-mi pot ține trupul treaz
O ştiu, Tehomir e socotit viteaz.
A lui voi fi, aşa a sortit înaltul zeu,
Nu însă şi de gândul meu.
Ooo! Ce fiară năpraznică omul ar devenii
Dacă ar reuşi gândul a-l robii.
(După o pauză.).
E un vis, o nebunie a spune că iubeşti
Pe altcineva , de pe alte locuri vrăşmăşeşti.
Nici nu aşi îndrăzni s-o spun. E totul în van.
El…un sclav. Un…roman!
Iar eu fiica regelui dacilor liberi, floare…
Ooo! Depărtarea e prea mare…
Ura tatălui meu creşte, cu trecerea fiecărui an,
Împotriva a tot ce este roman.
Şi…totuşi, inima mea …iubeşte
Ceea ce tata disprețuieşte!?
Oricare ar fi, dar…
Ooo…Tată, iubite tată, mi-e sufletul amar!
El urăşte pe imperator
Armata lui ce înaintează cu spor.
Pe generalii prizionieri ce întreține vrajba, dar mă doare
Când este urât un biet sclav pentru care…
(După o pauză.).
Şi parcă îl aud, Zada, cum spune şi socoate
(Din depărtare se aude vocea lui Decebal.).
“Orice este roman, e câine care muşcă pe la spate! “
Sărmanul sclav! El n-are nimic din oarba mândrie
A celor mari cu nesățioasa lăcomie.
E prea frumos, nu are nimic din ce au stăpânii răi
Şi poate prea nevinovat de ura comandanților săi.

ZADA

Am auzit vrăjitorul cetind în orele târzii:
(În difuzoare se aude vocea vrăjitorului.).
“Femeia e născută numai pentru a iubii!”

DOCHIA

Mă cutremur cât de bine
Vorbele acestea au un înțeles în mine.
(Surprinsă şi impresionată la vederea lui Licinius.).
…iată-l ,aici, împreună cu tovarăşi lui într-un peisaj plăcut.
Cum din depărtare nu i-am văzut!?

ZADA

Bărbații noştri când la război nu sunt,
Pregătesc un altul mai mare în gând,
Iar femeile lor tânjesc ca florile între spini,
Cum sunt sclavii printre străini.
(Femeile înaintează spre fântână.).

LICINIUS

(Către ai săi. **).**

Înlături**!** Să facem loc fecioarelor**!**
Privindu**-**le ne va trece de dor.

DOCHIA

(Spre celelalte fete.).
Am ajuns. În urechi …aud atâtea şoapte…
Repede trece timpul când vorbim de fapte,
(În şoaptă.).
Zada! Pe tine te iubesc,
Ție întotdeauna mă destăinuiesc.
Păstrează secretul în taină, căci lumea…
(Se apropie de fântână.Apoi cu glas tare.).
E clipa să începem rugăciunea.
(Apropie urniciorul de izvor. Se aude picurând apa.).
“Fântână sacră, ce porți legănat la sân
Izvorul plăpând de la Istrul bătrân,
Pe care divinul Zalmoxe l-a pus de strajă
Ca sacrul pământ să-l țină sub pază.
Mi-e sacră credința ca picurii tăi,
Regelui dă-i biruință, moarte dușmanilor săi!”
(Se retrage cu urniciorul plin şi-l aşează de o parte.
La fel fac şi celelalte fecioare.).

FECIOARA II

“Supunere şi robie Iagizilor potrivnici! “

F**ECIOARA III-a**

“Să nimicească pe bastarnii sălbatici**! “**

FECIOARA IV

“Să alunge pe Tribalii zănatici! “

FECIOARA V

“Stăpânire Sarmaților nomazi**! “**

FECIOARA VI 10

“Jefuitorii, morții să-i dea pe parți! “

FECIOARA VII

“Să nu-şi găsească adăpost Roxalanii! “

FECIOARA VIII

“ De pribegie să aibă parte Marcomanii**!“**

ZADA

“Mândrii, de mândrie să piară Romanii**,**
Bogații fără număr**,** orgia să**-**i înghită,
Împărăția mare să cadă lovită”.
(Fiecare pe rând îşi aşează urniciorul umplut,
unul lângă altul.).

LICINIUS

(Îndreptându-se spre Dochia.).

De este îngăduit sclavilor cuvânt,
Stăpână, vă cerem apă din izvorul sfânt.
Aşteptăm însetați de multă vreme
Gestul Fortunei, făcută să vă cheme,
Au poate că suntem romani
Şi socotiți de voi duşmani
Că pe câmpul de luptă ne-am strivit.
Din izvorul sacru să bem este îngăduit?
Dar picurii lui urmându-şi cărarea
Prin munți, prin codrii ce împodobesc zarea
Până la Istrul depărtat şi frumos
Adapă deopotrivă şi cerbul şi lupul fioros.

SABINUS

(Aparte către Zada).

Nepotrivite sunt blestemele cu anii tinereții
Ce izbucnesc în muguri, în primăvara vieții.

ZADA

Duşmanii nu ne dau răgaz să gustăm din fructul tinereții,
Dacii la anii copilăriei au vârsta bătrâneții,
Vremea aspră, când liniştea ne este tot mai rară,
Ne face viața mai amară…

LICINIUS

Există o datină a fântânilor, de este vreme bună sau rea,
De e duşman sau prieten, însetatului de băut să i se dea.
Nu este o altă faptă mai bună primită de zei
Decât să dai apă din izvoarele dăruite de ei.

DOCHIA

Zalmoxe a adus izvorul de la Istru cu apelei mari
În urniciorul lui, pus la temelie, unde se zămislesc picurii clari.

LICINIUS

Limpezi şi răcoritori ca vorbele tale, stăpână! 11
Adâncul ochilor tăi dezvelesc o făptură bună.
Privirea ta ca o rază de soare
Robia alină şi inima-mi ce doare.

DOCHIA

Străine, de ai colindat multe ţări cu rost, sau fără rost,
Află, aici e fiica regelui care tânără n-a fost.
Oamenii în Dacia se nasc déjà bătrâni şi grăbiţi
Cu mâna pe scut şi suliţi.
Ţara ta, străine, poate, e mai senină.
Seninul îl porţi în privirea-ţi de lumină.
Poate e o ţară a tinereţii,
A rostului deplin, al vieţii
În care gândul se poate împlini.
Ooo…un vis, la capătul…luminii.

LICINIUS

Ţara mea, stăpână, are splendori, palate
Şi comori nenumărate,
Bunul pământului se răsfaţă în toate.
Acolo, floarea de înfloreşte are un înţeles,
Sânul ei revarsă parfumul ales.
Beţie, flori…Ochii tăi mi-aduc aminte…
(Urmează o pauză.).
Să le enumăr pe toate nu am cuvinte…
(Urmează o altă pauză.).

DOCHIA

Dacă un zeu necunoscut a hotărât,
Străine, să bei din izvorul sfânt,
Sortit a nunţii mele mărturie,
Atunci cu voia lui să fie.
(Îi dă să bea).

SABINUS

Şi mie îmi este sete, şi bieţilor băieţi.

ZADA

De este voia stăpânii noastre, sorbiţi, de vreţi!
(Le dau să bea.).

…să mergem.
(Sclavii ajută fecioarele să ridice pe umeri urnicioarele. Licinius ajută pe dochia care după ce-şi aşează urniciorul pe umăr îi cade şi se sparge.).

DOCHIA

“Din cenuşa aceleia care sparge un sacru urnicior
Se v-a plămădi un alt vas cu apă de izvor”.
Aceasta este sacra hotărâre a marelui zeu.
Ce mă voi face fără el? S-a spart urniciorul meu.
Norocul s-a dus, e risipit,
De cele patru vânturi lovit.
Ooo, acum ce am să fac!?
Semn rău pentru mine, fiică a regelui dac!

LICINIUS

Dar, nu este nici-un semn
S-a spart un urnicior din lut ars la flacără de lemn.

DOCHIA

E blestemul lui Zalmoxis. Tu nu şti străine!
De blestemul ce-a căzut pe mine.

ZADA

Sacrilegiu îl voi lua asupra-mi, fiice ale zeului dacilor,
Dragile mele nouă surori, mistuite de dor.
Când se v-a vedea lipsa celui de-al nouălea urnicior,
Voi spune că eu l-am spart la izvor.
Daciei îi trebuieşte pe Dochia, plină de lumină,
Într-o zi ea v-a fi regină.
(Trece Dochiei urniciorul său.).

DOCHIA

Precum mine îi trebuieşte Zada!
(Către Zada în şoaptă.).
Fiindcă ai un suflet aşa de bun
Un secret al meu am să ți- spun:
Eu am un copil şi mi-e teamă,
Cu Licinius făcut, pe care nu l-am băgat în seamă,
Să nu bănuiască fetele că eu
Am încălcat legea marelui zeu.

ZADA

Să nu-ți fie teamă, eu am ştiut.
Nimeni nu ştie. Copilul crescut
De bătrânul Olacul are să fie
O floare ce v-a creşte în Dacia ce-o să vie...

DOCHIA

Cum ai aflat!?

ZADA

Olacul e mare diplomat.

DOCHIA

(Înspăimântată.).
Îmi este teamă că tata ştie!

ZADA

Îl recunoaşte ca nepot, după căsătorie.

DOCHIA

Cum!? Frumos cu mine s-a purtat!

ZADA

Tehomir de mult a aflat.
Şi totuşi vrea să-ţi fie bărbat.

DOCHIA

Ooo..! Prea sfinte zeu! Buni sunt oamenii în dacia mea,
Mărite, tu, mă vei ierta?

Scena 3.

(Dinspre stânga şi din faţă se iveşte regale Decebal, Vezinas, marele preot şi căpeteniile de oaste: Tehomir, Duras, Baldobal şi Hasdrubal.).

DECEBAL

Precum vedeţi, e destul de adânc şanţul celălalt
Şi valul destul de înalt.
Aceşti munţi ridicaţi de braţul dac şi aceste mormane,
Sunt mai strajnice ca meterezele romane?
În spatele lor aşezăm bolovani potriviţi
Spre a fi doar rostogoliţi.
Imperatorul romanilor numai să îndrăznească
Sarmisegetusa noastră s-o cucerească!

TEHOMIR

Nu-mi spun părerea acum,
Dacă vin, mă gândesc , pe care drum?

DECEBAL

Numai două drumuri aduc aici.
Un cunoscător îi poate îndruma. Ce zici?

TEHOMIR

Şi... e greu prin păduri pentru o mare oştire.

DECEBAL

Am dat straşnică poruncă , de ştire
Geţilor din dacia de jos
Ca în luptă să ne fie de folos,
Să înăbuşe cu stânci şi copaci răsturnaţi
Înaintarea romanilor desfrânaţi.

TEHOMIR

Să vedem ce răsplată
Îi aduce hotărârea-i neînduplecată.

DECEBAL

De asatădată câinele e mai îndârjit!
El trebuie să ştie că pământul daciei e sacru şi iubit,
El nu rabdă pe duşmani
Chiar dacă se numesc ...romani.
Munţii falnici cu izvoare limpezi, văi răcoroase,
Visteriei dă aur şi-n câmpuri mănoase
Rodesc grâne în holde frumoase.

Bogăţii ce nu au alte ţări,
De aceea vin din cele patru zări
Să ne cucerească, vărsând sânge de-al nostru şi-al lor.
Slăvit să-ţi fie numele, zeu al dacilor!
Ne apărăm pământul pentru urmaşii ce-l vor moştenii! 14
DACIA DEAPURURI A DACILOR VA FI!
Deocamdată, pentru mâine, avem sărbătoare.
Zalmoxis a însemnat pe răboj o zi mare.
Răgaz şi odihnă să fie pentru lumea toată,
Să se ştie că Dochia, iubita mea fată,
Însoţite-va tehomire, destoinic vlăstar răsărit
Din tulpina strămoşului Buerebista cel vestit.
Eu, fiul lui Scorillo , nu mai am mult, lângă Zaloxis voi fi,
Iar tu mă vei urma la tron într-o bună zi!
Poate viitorul tău v-a fi mai bun şi cu soare.
Aşa v-a fi, iubite, preot mare?

VEZINAS

Prea bună chibzuială, iubită faţă regească.

DECEBAL

Îţi dă dreptul, Tehomire, pentru purtarea ta vitejească
În luptele cu romanii, de până acum, doi conducători ai răpus,
Jertfe marelui Zalmoxis le-ai dus.
Ne aşteaptă zile furtunoase şi grele.
Se v-a năpăstuii furios uraganul, îmi spun gândurile mele.
Aşa cum a-ţi auzit, în acest an,
În fruntea oastei vine însuşi imperatorul Traian.
Năvala v-a veni dinspre miazăzi. Imperatorul turbează
De mânie. La Dacia noastră visează.
Aşteaptă cu nerăbdare primăvara să vină.
Vedeţi? Zăpada s-a topit, mugurii sunt deschişi pe tulpină.
Trebuie să fim pregătiţi şi hamul cal.

DURAS

Sunt gata stăpâne, Decebal!

HASDRUBAL

Nădejdea e că înaltului imperator roman
Dacia nu-i v-a fi ospitalieră nici în acest an.

BALDOBAL

Codrii şi văile aşteaptă să-i înghită.

DECEBAL

Înainte de furtună avem o clipă de odihnă binevenită.
Mâine are să fie ospăţ mare.
E nunta lui Dochia. E sărbătoare!
Să se înveselească ţara toată
Că se mărită iubita-mi fată.
Şi tu, deprinde-te, Tehomire,
Cu gândul că Dochiei o să-i fi mire

Şi cât de curând al Daciei vei fi
Rege într-o prea slăvită zi.

BALDOBAL

Ospățul se prepară**.** Au fost aduşi surlarii cu lăute
Iar veşmintele de fete au fost cusute.

HASDRUBAL

(Cu luare aminte arată cu privirea spre fântână.**).**
Iată, acolo, nu departe, pe Domniță şi pe fete
Adăpând câinii de romani sleiți de sete.
(Toți privesc spre fântână.).

VEZINAS

Dau străinilor din fântâna sacră să bea, pe cărare,
Fără delegea e foarte mare!

TEHOMIR

Poate înadins pândesc să pângărească
Legea noastră strămoşească.
În cetate îi întâlneşti la tot pasul,
În unghere neîngăduite îşi bag nasul.
Ne urmăresc orice mişcare,
Cu ce scop, spune-ți, oare?
Aşa cum sunt liberi de se plimbă peste tot
Romanilor ştiri să le trimită pot.
(Către sine.).
Oh! Sclavul acela frumos, mărite rege, priveşte!
Frumusețea lui mă tulbură şi mă urmăreşte!
Dochia…!?

DECEBAL

(Privind în depărtare.).
Da, ea este, îi recunosc rochia.
Cuvintele tale îmi spun să-ți dau poruncă, s-o urmezi,
Pe toți romanii în cetate să-i întemnițezi!
(Toți se îndreaptă apropiindu-se de fântână.).

VEZINAS

(La vederea urniciorului spart.**).**
Care dintre fiicele lui Zalmoxis a săvârşit
Acest sacrilegiu? Ooo...totul e sfârşit!
Îngrozitor semn! Spuneți-mi care ființă
A încălcat legea străbună? Un blestem ne amenință!

DECEBAL

Degrabă proscrisul pentru această faptă
Să-l pedepsească Zeul, el nu aşteaptă!

ZADA

Zada e făptaşa!

DECEBAL

Nu cred. Zada! Zada! Nu-i aşa!

Ai crescut alături de Dochia.
De când Negomir, fratele meu şi-al tău tată
A murit în luptă cu Parții, eu te-am luat ca fată.
Fata mea să-mi fi, de Dochia nedespărțită.
De mine întotdeauna iubită. 16

VEZINAS

“E viu vasul sacru. Oricine îl va sparge v-a fi ars
Şi cenuşa caldă**,** încă**,** se va turna un alt vas!”

ZADA

Zalmoxis mă cere. Degrabă, dară!

SABINUS

(Către sine.).

Iubita mea! Mi-e inima amară!

VEZINAS

Bună fecioară!
Pentru că suntem în ajunul marii sărbători…

DECEBAL

Nunta, ta, Dochia! Împreună cu Tehomir veți fi miri în zori.

VEZINAS

…Se îngăduie făptaşei să aibă bucurii
Libertate şi viața pentru întreaga zi.

DECEBAL

(Către meşterii romani.).

Iar voi, de- acum, prin suliți învinşi,
Plocon lui Zalmoxis veți fi trimişi.
De nu veți fi primiți
De neguri o să muriți înghițiți.
Temnicieri! Până trece sărbătoarea,
Prizionierii să cunoască închisoarea!
Pe cuprinsul întregii Dacii, dorința mea
E ca orice roman pierii să se dea.

TEHOMIR

Iscoade nu-s puține!

DOCHIA

(Şoptgind.).

Zada, mă gândesc la tine.
Oricât împotrivă a-i fi
Împreună vom fi!
Cu tine am fost, cu tine sunt ,
Şi la sânul lui Zalmoxis cel sfânt.

DECEBAL

Nu prin luptă dreaptă romanii cuceresc,
Cu vicleşuguri şi intrigi obişnuiesc.
Prin brațul nostrum puternic am fost în stare
Unui imperator roman şi stăpânirii lui mare

Tribute să nu dea.
Ei au simțit puterea mea.
La sânul lui Zalmoxis, mândrii suntem cu toți.
Strămoşilor lui Burebista le suntem nepoți.
Vom arăta trufaşului imperator 17
Că dacii sunt liberi ca pasărea în zbor.
Au mulți zei romanii.
Unul au dacii, dar mulți ne sunt duşmanii!
Râvnesc la țara noastră iubită
Că e bogată şi -o vor înrobită.

TABLOUL II

(Iatacul Dochiei. Peretele din dreapta cu fereastra largă. Pe acelaşi perete Este **o** uşă**.** O a doua uşe se desenează în colțul stâng al peretelui din fundal. Înăuntru lăicere, măsuțe, etc. La lumina unei făclii de ceară Dochia se găteşte cu podoabe de nuntă. Zada o ajută. Pe fereastră se observă că în sala cea mare din dreapta, luminată cu torțe şi multe opaițe, ospățul e gata şi oamenii aşteaptă. Dochia mâhnită îşi cercetează cu ochii împrejur gătelile. **).**

Scena 1.

ZADA

Dochia! Deasupra nimic nu-i,
Aici, neamul cu grijile lui!
Eu mor, prescriptul să-l împlinesc.
Ooo…mi-a fost drag cu tine să trăiesc
Dar neamul dacic în veci va fi
Şi acest pământ îl va iubii.
Iată, sovonul îți stă bine,
Ciupagul cu săbace stau pe tine,
Frumos salbele de aur ț-i se aşează pe piept
De îți fac trupul împlinit şi drept
Când pe trup domnesc se dau.

DOCHIA

Şi toate acestea…pentru mine farmec n-au!

ZADA

Tinerețea le cere,
Are nevoie de ele.
Farmecă pe Tehomir când te va zării…
Văzându-te astfel Licinius ar tresării…
Cine ştie dacă în temniță, fără soare,
Nu aşteaptă o rază de soare…
Un semn de iubire!?
Nu te cutremură din fire,
Eu ştiu prea bine că mâine seară

Voi fi nimic. Afară...
Voi fi scrum
În brazda din drum
Prefăcută de Dava, meşter iscusit,
În urna sacră a unui...mit. 18
Şi totuşi mă gândesc cât mai bine
Să mă bucur de restul zilei care vine.

DOCHIA

Adevărat, Zada...
Un....totuşi, stă greu cât un munte...
Alături prăpastia deschisă...fără punte...

ZADA

De ce să fiu altfel? Dincolo fericirea e deplină,
Sunt, însă, atâtea lucruri ce încântă viaţa cu lumină.

DOCHIA

Ba, chiar, nu aşa!? Ne ademenesc unele care
Nu ne aşteptam fiecare?
Viaţa e acolo, Zada, unde o simţi cu propria fiinţă,
Nu unde judecata dură condamnă la nefiinţă!
Dacă temniţei i-ar fi dat mereu podoaba de acum
Acolo doresc să trăiesc viaţa-mi cu-n singur drum.
De acolo simt că vineri
Vraja vieţii pentru mine.
Nu..., Zada! Mâine în zori acela care m-a răscolit
Nu trebuie să moară, trebuie iubit.
Să-l ştiu pe acest pământ ori unde ar fi
Al meu să fie! Aşi îndrăzni...
Dar...gândule neâmplinit
Nu te văd, încă, să fi înfăptuit.
De la moartea slăvitei mele mame
Tata m-a crescut departe de lume.
Iubită sunt şi acum când sunt mare
Să-i aduc în viaţă tulburare!?
(După o mică pauză.).
Noi mergem înainte, doar nu suntem raci,
Împotrivire nu începe din partea femeilor la daci.
Şi atunci, cel sortit, Tehomir îmi este
Chiar dacă în inimă a încolţit o altă poveste.
Voinţei tatălui meu a mă împotrivi
Eu nici în gând nu aşi îndrăzni.
Nunta poate, deci, să urmeze…
Tehomir să fie vesel, să viseze…
Înainte de aceasta, însă…
Nu-mi este dat Licinius. O ştiu. Sunt învinsă.
(În timp ce Zada priveşte pe fereastră.).
Dar cui să-I spui

Că mă îngrijorează viaţa lui!?

ZADA

Sunt aici toţi!

DOCHIA

E şi temnicierul la porţi!?

ZADA

Şi străjile toate sunt.

DOCHIA

E nimerită clipa. Pe cuvânt!

ZADA

Încă surlarii la ospăţ nu ne cheamă,
Aşa că timp avem…nu mi-e teamă…

DOCHIA

Ce face temnicierul acum?

ZADA

(Privind pe fereastră.).
E vessel, se uită pe drum.
Alături e vraciul, ghiceşte la toţi pe rând,
Aşa că nici o bănuială nu le trece prin gând.

DOCHIA

Atunci…fie ce o fi!
(Îşi aruncă pe umeri o mantie neagră.).

ZADA

(Veselă. Se înveşmântă la fel.).
Alături de tine, Dochia, şi-n ultima zi!

DOCHIA

Iartă-mă iubite tată!
Îţi încalc judecata dreaptă.
M-a sărutat pe obraz o rază de lună,
Zefiru povestindu-mi în plete îmi pune cunună,
O rândunică în zbor
Îmi şopteşte de departe un dor.
Mă îmbată mirosul florilor,
O viaţă nouă mă înfioară
Îndemnându-mă să gust din ea întâia oară.
Visez…Pe vis nu sunt stăpână,
Mă iartă, dar, Zalmoxis, că fapta-mi e bună!

TABLOUL III

(La lumina lunii se desenează uşa beciului domnesc. Drept încuietoare e o grindă grea din lemn de corn petrecută în cujbe de nuiele. Dochia cu Zada, grăbite, par în zadar a încerca să dea jos grinda.).

Scena 1.

DOCHIA

(Îndârjindu-se într-o supremă sforţare.).
Fetele poporului se întrec cu bărbaţii în putere,
Ba îi ajută şi la război şi în alte lucruri grele.
Iar eu, fiica regelui, des la vânătoare mă duc
Şi nu pot da înlături acest butuc?

ZADA

Se zice că iubirea dă puteri nebănuite.
(Izbutesc de astădată a da jos grinda. Uşa se deschide. Cei închişi nu îndrăznesc să iasă.).

DOCHIA

A voastră este binefacerea libertăţii sfinte.

ZADA

(Spre Sabinus.).
Iubitule! Iubitul meu!
Fă să înţeleg rostul vieţii în ultimul meu ceas, greu…
Dă-mi sărutul tău şi eu ţi-l dau pe-al meu de fată,
Să simt bucuria vieţii toată.
Gândul îmi v-a arăta o viaţă îndelung trăită,
El mă face să inched atâţia ani într-o picătură de vreme vrăjită.
Cât v-a destina
Soarta acelor bătrâni care abia ating vârsta mea.
Balsamul divin îl dă numai sărutarea ta,
Pentru atâta m-am născut pe lume şi viaţa numai atâta vrea.

SABINUS

Îmi dau seama şi de-abia
Acum mă încredinţez de iubirea ta,
Curată, Zada, draga mea
(Se îmbrăţişează şi se sărută.).

DOCHIA

(Către Licinius.).
Frumosule străin! Să duci cu tine în ţara duşmană
O veşnică primăvară diafană,
Amintirea fermecată de un vi din viaţa mea
Ce fără voie am încercat s-o trăiesc aevea.
Întotdeauna şi totuşi niciodată.
Un vis ce se-ncearcă să ne lege.
Iată bucuria unei fiice de rege.
(după un timp de gândire.).
Şi, pentru că orice clipă de zăbavă
Pierzanie adduce, degrabă
Plecaţi spre ţara voastră însorită
Unde vă aşteaptă o soartă fericită.

LICINIUS

Stăpână slăvită!
Îţi datorăm viaţa noastră, chinuită!
(Se apropie spre a-i săruta poalele mantiei lui Dochia.).

DOCHIA

(Se împotriveşte.).

Acest semn mi-a pătruns în fire,
Trezeşte în sufletu-mi o neîncercată fericire,
Să şti că fapta mea nu e îngăduită şi e mare păcat, 21
N-ar faceo nici cea mai de pe urmă fiică de comat.
Un zeu ascuns, necunoscut dacilor, m-a îndemnat.

LICINIUS

E amorul şi dragostea, stăpână a visurilor mele.

DOCHIA

Ai venit cu ele, să te duci cu ele!
Aici, vezi e ţara războaielor din tată-n urmaş
Nu pot găsi o clipă de sălaş.
(Se aude cânt de harphă. Apucând pe Zada de braţ.).
Muzica ne cheamă, ne cheamă…
Ziua de mâine de care mi-e teamă.
Zada, Zada! Te-am avut pe tine,
Cu cine am să rămân de mâine!?

ZADA

Te du, iubitul meu, sabinus şi în inima ta păstrează
În veci un loc pentru cea care te iubeşte şi visează...
(Meşterii romani pleacă. Dochia alături de Zada, abătute şi îndurate ţin capetele plecate.).

LICINIUS

Amor, Venus şi voi zei, stăpâni ai humii,
Protectori ai cetăţii lumii,
Mai repede decât gândul aţi sprijinit pe fii ei
Ce pătimesc sub soare.
Pământul Daciei e prielnic. Pe sfintele altare!

TABLOUL IV

(Sala cea mare, zisă a poporului. Pentru că reprezentanţi ai altor popoare nu există la Curtea Regelui Daciei, oaspeţi sunt doar câţiva bătrâni taraboşti care alcătuiesc un fel de senat dac şi căpeteniile oastei.Unii dintre ostaşi stau pe lăicere în preajma mesei, alţii în picioare. Toţi aşteaptă intrarea, mai întâi a Dochiei, şi apoi a regelui Decebal. Harphe, lăute, pe ici pe colo, surle cântă şi dau semnalul stadiului la care se găseşte sărbătoarea. Într-un grup de tineri, vraciul, un bătrân orb, ghiceşte fetelor în palmă. Cei din jur râd şi fac haz. Pe uşa din stânga intră, abătute şi obosite, Dochia şi Zada. Tehomir împreună cu căpeteniile oastei le întâmpină.).

Scena 1.

TEHOMIR

Aştept de mult această clipă.Mâna ta să mi-o întinzi,
(Se iau de mână.).

Ooo, fiorule, iată, mă cuprinzi
Şi îmi apari într-o frumoasă
Fată ce-mi este mireasă.

CEI DE FAȚĂ

De noroc şi îndelungă împărăție să aveți parte! 22

UN OŞTEAN

Nu mai e cea fost, mai bine taci!
Când dintr-o clipire spuneai ca după...vânt,
Ce-am pățit şi câte zile mai sunt…

Scena 2.

DECEBAL

(Intră grăbit şi tulburat împreună cu Vezinas.).
Înlături cu voia bună! Şi minciuna vracilor!
Nu sunt date acestea regelui dacilor.
Oh! Cum de cincizeci şi atâția ani am avut numai necaz,
Parte n-am avut de-o fărâmă de răgaz!?
Străjeri de departe din Barodina, aman
Ne-a trimis vorbă că imperatorul Traian
Trece podul cetatic de peste Istru construit colan
Şi aruncă peste Dacia armata imperiului roman.
Tot ce are Dacia pe câmpiile-i însorite,
Râuri, pâraie, şuvoaie, în cale să-i fie năpustite,
Să nu văd nici-un suflet în urmă rămas!
Toată suflarea să se ridice înt-un glas!
Să dăm foc, să otrăvim fântânile, nici chiar o fiară
Să nu găsească hrană, de foame şi sete să piară!
O delegație cu Bituvas degrabă la Quarzi
Şi Stordişti, cereți ajutor şi la nomazi.
Tu, Duras, cu tabăra ta, la Pelendava din vale
Să-i urmăreşti şi să le ți cale.
Tehomire, împreună cu Hasdrubal marea oaste veți alcătui,
Şi de va fi nevoie în luptă veți murii.
Baldobal! De vor ajunge la Durdava, vor fi destul de obosoți,
Acolo le cădeți în spate şi trimiteți ploaie de suliți.
Bărbația e întrupată îmn voi, sabia Zalmoxis v-a dato în mână,
Tot ce are mai bun Dacia vă pune la îndemână.
Apărați acest străbun pământ!
(Scoate sabia, la fel fac toți ceilalți.).
Astă spadă va fi pusă în teacă până ce duşmanul nu va fi înfrânt.
(Întinde sabia în semn de jurământ, ceilalți încrucişează săbiile cu a sa.).
“ Străji credincioase ale zeului sfânt
Vom apăra până la moarte al Daciei pământ. “

TOȚI

“Străji credincioase ale zeului sfânt

Vom apăra până la moarte al Daciei pământ.”

DECEBAL

(Către Zada.).

Zada noastră, cum te iubim aici şi-acolo te vom iubi!

Ai fost preoteasă lui Vezinas, dincolo mireasa lui Zalmoxis vei fi.
Spuneai că faptele dacilor şi gândurile lor
Sunt împotriva duşmanilor.

ZADA

Socotesc că până mâine seară chiar îi voi spune
Înțeleptele-ți cuvinte, slăvite stăpâne!

DECEBAL

Temnicier! Pe meşterii romani închişi nu-i mai lăsăm în viață,
Îi trimitem lui Zalmoxis dis-de-dimineață!
Să-i aruncați în tainița cu flăcări şi vor
Fi sfâşiați de zeul negurilor.

VEZINAS

În împărăția atotputernicului Zalmoxis e râmduială,
Se vede totuşi că nu-i dreaptă socoteală,
Sacrificiul nu-i destul, zeul e mâniat,
Mai avem pocăințe şi jertfe de indurate.

DECEBAL

Mireasă a Daciei, fata mea,
Cu celelalte preotese te vei ruga.
Degrabă pregătiți oastea cea mare, cu noi e marele zeu!
Alături de voi merg şi eu.
După ce vom zădărnicii lovitura duşmană,
Urmărim până peste Istru armia romană.
La Roma voi să ajung, să-i nimicesc
Templele romane, iar din pietrele lor să zidesc
Un uriaş altar să fac
Pentru zeul protector al neamului dac.

ACTUL II

TABLOUL V

(În dreapta şi pe fundal se vede capul de pod ce duce la Drubetis. În stânga şi colțul din fundalul scenei se pierde în perspective albastră Danubiul. Dincolo de marele fluviu se văd munții stâncoşi ai Daciei.Mai în față, şes întins acoperit cu corturi care adăpostesc armia romană. În fața cortului împărătesc traian stă de vorbă cu Licinius, Longinus şi alte căpetenii ale castei.**).**

Scena 1.

TRAIAN

După cum vezi Licinius, podul îl trecem cu mare fală,

Dar…am în suflet o îndoială
Pe care mi-ai alungato acum,
Fiindcă nu cunoşteam spre inima Daciei drum.
E țară cu multe cotituri, mreje şi oşteni şireți,
Cu fete frumoase şi vrăjitori isteți. 24
Iubite Licinius mi-ai dat încredere şi ostaşilor mei
Ai dat sprijinul tău, te fac eroul Romei!
Să cadă miresme ca în vise,
Semințe de grâu pe altare aprinse!
(I se dă dintre acestea aflate într-un vas anume de către un oştean.).
Ne aşteaptă cu fală Penații
Fetele, nevestele şi frații!
Zei ai Romei mândre, purtați cu grija înaltei cetăți,
Faceți să cadă sub spadă şi scut vietăți,
Brațul roman să se întindă până departe,
Stăpânirea lui Jupiter, a lui Marte, dreptatea împarte!
A voastră e! A tuturor! A urmaşilor…
Puternici zei şi zeițe cuprinse de dor!
Semn de izbândă îți este rostul de-acum în for,
Semeț şi încumetat rege al dacilor,
În zadar îți este vitejia şi orice faptă,
Lângă carul august lanțurilete-aşteaptă!

LICINIUS

Deapururea rog zeii spre înalta lor cinste
Să revăd sarmisegetusa unde mi-am lăsat sămânța de iubire.
Acolo vă arăt, dacilor, cine a fost batjocorit!
Eu, tată-l unui fiu de-apururea iubit.

TRAIAN

Licinius, eu te susțin şi Roma te înțelege
Lângă fiul tău vei sta în Dacia sau cu noi vei merge?
Tu singur vei Alege!

LICINIUS

Am ales, voi merge cu tine, prea m[rite!

TRAIAN

Ce ziceți generali de aceste cuvinte?
Gândesc Licinius să te trimit pe tine
Sol la Daci, doar îi cunoşti mai bine
Şi vei încredința pe regale dac
Că este înzadar tot ce fac.
Împotrivirea îl va costa multe vieți omeneşti.
Să vorbeşti cu mândrie, chiar dacă iubeşti,
Aşa îi stă bine unuio general roman victorios.

LICINIUS

E bună chibzuiala. Sunt bucuros
Să îndeplinesc porunca împăratului maiestos!

TRAIAN

Ai Romei suntem, patroni şi salvatori!
Capitalei lumii să-i aducem vestitele comori.
Să mergem oşteni, birunţa ne aşteaptă!
Fala romană e plămădită din faptă,

Din străbuna vitejie,
…din a noastră mândrie.
Cu încredere să păşim pe podul lui Traian
Spre ținta deplină din acest an!
Licinius vei merge în frunte!
Armia romană e un munte!
(Oastea începe să treacă, înşiruindu-se pe pod.).

TABLOUL VI

(Înăuntru templului sacru din Sarmisegetusa. Pereții sunt împodobiți cu ramuri înverzite. Deoparte şi de alta stau strajurile-lupii de armă. În față e o perdea mare albastră, ce se trage înlături când rugăciunea începe odată cu furtuna. Pe întinusul perdelei uriaşe, în linii simple şi mari se desenează o trimitere la zeul Zalmoxis. Un credincios e aruncat în sus şi apoi cade între sulițele ținute în mâini voinice ale oştenilor.**).**

Scena 1.

TEMNICIERUL

E gata prea bune îngrijitor?

ÎNGRIJITORUL TEMPLULUI

E gata! Aştept semnalul de sobor.
Furtună, trăznete, vijelie
Şi fulgere aşteaptăm să vie.
Porunca este dată,
Când norii se vor înălbii, de dată
Toți dacii de la stăpân la slugă
Să ia parte la rugă.
În ascuns, unul dintre ai noştri a nesocotit
Ce regele a poruncit.
O să dea peste noi năpasta!
Suntem îngrijorați de-aceasta!

TEMNICIERUL

Să nu-l rable Zalmoxis. Nemernic trădătpr!
(După o pauză.).
Ți că preoteasa ce mare, Dochia, are un fecior?

ÎNGRIJITORUL TEMPLULUI

Ştiu! Am aflat mai aman.
E plămădit cu un general roman.

TEMNICIERUL

E în grija Olacului, şi la botezat
C-un nume amestecat.Din Licinius, tatăl lui, i-au zis Inus,

Dochia îi spune Ionus
Şi Olacolul Ion îi spune,
Noi, Ionuţ o să-l strigăm pe nume.

ÎNGRIJITORUL TEMPLULUI

În Tehomir inima îi plânge
Dar decebal l-a recunoscut pe Ionuţ nepot de sânge.
Copilul e nevinovat şi îi născut pe acest pământ
Şi este urmaşul acestui Templu sfânt.

TEMNICIERUL

Dar cu noi ce se va]nt\mpla
C\nd romanii fetele dace le vor lua?
Ne vom amesteca cu ei,
La care zeu ne vom ruga, la care zei?!

ÎNGRIJITORUL TEMPLULUI

Dacă după rugă şi blesteme vinovatul nu se-arată
Pe muntele Orole nu va urca să-i fie plată
Sfârşitul binemeritat.
Atunci vei rămâne, tu, mare temnicier, vinovat.
Aşa-i înalta înţelepciune de rege orânduită.
Slăvitul Vezinas a găsit chibzuinţă destul de nemerită.
Iscoade în grabă au fost trimise pe rând
Şi nu s-a aflat sclavii unde se ascund.
Ei cunosc semnele flamurii, catapultele, armele mari şi mici
Şi ami ales...drumurile ce aduc aici.
(Se aud tunete).

TEMNICIERUL

Stăpâne puternic, al Daciei Zeu,
Tu ce pătrunzi în tainele sufletului meu
Să-mi vezi viaţa fără vină,
Scoate adevărul la lumină,
Ocroteşte poporul şi ţara, pedepseşte pe cel ce a încălcat
Legile ei. Urăştel pe cel vinovat.
Cât despre mine, oricând, iubite Îngrijitor,
Sunt gata a muri pentru popor!

ÎNGRIJITORUL TEMPLULUI

Şi acum, pentru că tunetele au început să vestească
Rugăciunea poporului, nu e bine aici să ne găsească.

TEMNICIERUL

Şi mai ales pe mine au început să mă bănuiască…
Aaa…! Iată, chiar domniţa, prea bună şi blândă, marea preoteasă!

ÎNGRIJITORUL TEMPLULUI

O doare grija ţării şi a noastră soartă.

TEMNICIERUL

Să aşteptăm afară, ceva mai încolo…lângă poartă.

(Ies).

Scena 2.

DOCHIA

(Intră tulburată).

Zeule a totputernic pe cărarea fulgerului trimite
Un semn de bine în Dacia, prea sfinte!
Şi de prăbuşire a duşmanului, şi îndemn
La victoria noastră, de iertăciune un semn.
Iar dacă pentru fapta mea eşti neîndurător,
Cruță neamul, țara şi al ei Conducător,
Dacă plăpândei mele făpturi i-a fost această soartă
Nu fug, aştept pedeapsa pentru faptă.

Scena 3.

1-iul CETĂȚEAN

(Intrând se apleacă în semn de rugăciune).

Doamne pedepseşte vinovatul şi apără țara!

(Femei şi cetățeni intră la rând, unii după alții, rostind diferite imprecațiuni şi blesteme.)

1-a FEMEIE

(Cu un prunc în brațe **)**

Copiii nu-s vinovați, stăpâne, nu pogorî asupra lor povara!

II-a FEMEIE

Nouă feciori am avut
Opt în război au căzut,
Eu pe-al noulea îl omor
De este trădător.

II-lea CETĂȚEAN

La Tapae şapte răni am primit
În schimb o sută de duşmani am nimicit.
Un general de-acum, ajută-mă să omor
Şi-apoi primeşte-mă în lăcaşul tău odihnitor.

III-lea CETĂȚEAN

Pe cel ce călcata voia stăpânirii
Să cadă trăznetul nimicirii.

IV-lea CETĂȚEAN

Prigoneşte pe ai lui,
Să cadă casa în pârjolul focului.

V-lea CETĂȚEAN

Prea sfinte Zeu, nu-l mai răbda!

VI-lea CETĂȚEAN

(Cetățean orb)

Să aibă parte de lumină precum vederea mea!

VII-lea CETĂȚEAN

Să-l sfâşie zeul negurilor!

VIII-lea CETĂȚEAN

Te îndură de popor!

IX –lea CETĂȚEAN

Prea înalte Zeu! Nu ne prigoni!
Prea bune Zeu ! nu ne urgisi!

Scena 4.

(Credincioşii intră în grupuri şi fiecare şoptind câte un cuvânt de rugă se produce un straniu murmur. Printre cei din urmă intră Decebal înconjurat de căpeteniile castei.).

DECEBAL

Asta e părerea mea**,**
Romanii ne sunt duşmani şi răgaz nu o să ne dea**.**
Marea oaste**,** mă gândeam...
A fost gata mai curâmd decât credeam.
Graba e mare, totuşi m-am gândit
Că zeul e mâhnit
Şi pentru al face mai înduplecatg
Poporul la rugă l-am chemat.
După cum aţi aflat, o faptă nelegiuită
În cetate, acum, a fost săvârşită.
Un trădător găsita porunca-mi s-o nesocotească,
Pe meşterii romani închişi să-i dezrobească.
Spioni îi bănuisem şi am hotărât să-i ucidem acum,
Să ne croim cu bravură obştească drum
Spre victoria noastră şi libertatea acestui popor
Care îşi va continua viaţa de aici, dincolo, la zeul nemuritor.
Dar măsura pe care am luato a fost încălcată,
Iar ei se duc cu veşti la romanii ce-i aşteaptă.
Sunt meniţi pieirii orice roman!
Fiindcă din străbuni e dacului duşman.
(Fulgeră şi tună).
Iată, trecând prin ploi
Zeul pe nori venita între noi.
Toată cetatea este de faţă,
Trădătorul este aici în viaţă.
Înaintea lui Zalmoxis, atotputernic şi plin de bunătate,
Să-şi dea seama, cântărindu-şi vina, să se arate.
Mărturisind, uşurare de cuget dobândeşte,
Pentru a lui vină ţara pătimeşte.
Ispăşirea degrabă,
Zalmoxis nu îngăduie zăbavă.
Care colţ al ţării naşte trădători?
Aceste buruieni udate cu roua din zori
Cresc în Dacia străbună?
De când? De unde se adună?!
...Şi altă dată Roma astfel de stârpituri ne-a trimis,

Dar dacul a ştiut să fie de ne învins.
În alte vremi sămânța blestemată n-a prins în pământ acesta bun.
Ne-o spun poveştile şi cântul străbun.
Sunt multe mreje întinse de romani,
Ei ştiu piezişi să-l poartte de ani. 29
Noi ştim doar lupta dreaptă
Răsplată după faptă.
(Se aud tunete puternicie. Perdeaua se dă înlături şi lasă să se vadă, atârnând de bolta templului, pe fundal, un fulger, în zig-zag, din aur sclipitor. Pe fondul de afară al norilor negri, răzvrătiți, se văd în dosul altarului, oarecum pe o estradă a acesteia, siluietele negre ale unui grup de oşteni care țin în mâini suliți lungi şi ascuțite. Mai departe se reliefează muntele Orole.).

Scena 5.

OLACUL

(Îndreptându-se cu un copil de aproximativ patru ani spre Decebal. Toți privesc curioşi spre el şi copil. Decebal, bănuind cine este copilul, face un pas de întâmpinare. Se lasă o tăcere adâncă. Din când în când liniştea este sfâşiată de câte un tunet şi fulgere.).

Prea iubite rege al acestui pământ,
Vorbele crude să-ți cadă în vânt!
Tu care eşti să fi drept,
Fi şi de această dată înțelept.
Omul se schimbă cum totul e în schimbare,
Ce este fruct azi, ieri a fost o floare.
Nu uita că iubirea e sfântă şi poate cădea în păcat.
…Şi noi am iubit,
Şi poate am greşit…
Dar zeul ne-a iertat.
Vezi acest copil ce tremură şi plânge?
E floarea unei iubiri şi în vinele lui curge
Domnescu-ți, prea sfântul, sânge.
(În sală se produce rumoare. Dochia se repede spre copilul pe care ea nu-l mai văzuse de la naştere. Este oprită de celelalte preotese. Decebal priveşte copilul drept în ochi, stand drept, de neclintit.).

DECEBAL

Ştiam**!** Aşteptam clipa aceasta să fie adunat întregul popor,
Să-mi recunosc nepotul în acest micuț fecior.
(Se apleacă şi ia copilul în brațe. Îl mângâie pe creştet şi îi dăruie o floare pe care o ia din mâna unei femei.).
Aici, în fața tuturor,
La picioarele marelui zeu nemuritor recunosc în acest fecior
Viitorul meu moştenitor!

(Poporul îl aclamă. Fulgere luminează încăperea. Decebal ridică copiluşl deasupra capului. Dochia plânge.).
El este urmaşul, urmaşilor poporului meu!
Ştiu, a înțelege e destul de greu
Că în vinele lui curge sânge de duşman.
(Se lasă o tăcere profundă.).
Sângele lui Licinius, general roman…
Tehomir ştia şi a înțeles cu mintea-I vie
Pe Dochia s-o ia de soție.
(Adresându-se către copil.).
Cum te chiamă! Spune!
Să-ți cunoaştem al tău nume!

IONUȚ

Ion mă cheamă, Ionuț îmi spune!

POPORUL

(Murmurând.).
Ion, Ionuț, Ion…frumos nume!

DECEBAL

Chiar dacă tatăl lui ne-a trădat
Ionuț al Daciei va fi bărbat.
Iar Licinius pedeapsa îşi va lua.
(După o pauză.).
Copilul rămâne sub ocrotirea mea.
(Adresându-se către copilul din brațe.).
Eşti ca floarea aceasta.Nevinovată făptură,
Nu şti ce-i trădarea, nu şti ce-i ură.
Poate, în vremuri, floare din altă floare,
Urmaşii, urmaşilor tăi nu vor mai fi hârțuiți de popoare.
În cântece să rămână, să fie ştiut
Că de aici totul a început!
(Decebal lasă copilul din brațe şi îl dă Olacului care îl ia de mână. Copilul se uită la Decebal şi la floare. Tunetele şi fulgerele se întețesc. În acest timp, cu teamă, Dochia înaintează. Cele opt preotese îi ies în în întâmpinare. Regelui îi iese înainte Vezinas.).

Scena 6.

VEZINAS

În locul Zadei, aleasă, a fost o altă fecioară.
Ca puiul de columb când întâia oară zboară,
Astfel zeul înduplecat alese.
Nelipsite sunt altarului sacru nouă preotese.
Rugile fierbinți cu cîntece în zori merg la Zalmoxis pogorât pe nori
Care ne-a iertat de-atâtea ori.
A început să fulgere, să tune,
Prin ele de voia lui ne spune.

Prin foc şi pară adesea nimiceşte
Ce omul cu trudă clădeşte.
Pentru a se pocăi, să asculte de poruncă,
Spre pământ, el, trăznete aruncă.
(Un fulger puternic însoțit de trăznet face poporul să murmure.).
Să începem rugăciunea,
În curând se va arăta minunea!

CORUL FECIOARELOR

Prin tine câmpul înverzeşte,
Floarea înfloreşte!
Holdele pe câmpuri cresc!
Ca în Dacia niciunde
Livezile pe dealuri rodesc.
(Corului fecioarelor se alătură corul grupului de oşteni din spatele altarului.).

CORUL FECIOARELOR ŞI AL OŞTENILOR

Râurile în munți,
Păsările sub soare,
În câmpuri fierbinți,
Slăvesc cuminți
Numele tău mare!

CORUL FECIOARELOR

Zalnoxis prea bun,
În restrişte este pământul străbun!
Mică-I Cetatea Țării,
Duşmanii întunecă lumina zării.
Împotriva lor îndreaptă
Furtuni, aprige vijelii,
Semnul tău să fie faptă,
Apără pe ai tăi fi.

CORUL FECIOARELOR ŞI AL OSTAŞILOR

Râurile în munți,
Pământurile sub soare,
Preoții în altare,
În cânturi fierbinți,
Slăvesc cuminți
Numele tău mare!

VEZINAS

Tot ce gândurile încântă,
Tot ce-i mândru în țara sfântă,
Ale tale, Zalmoxis, sunt!
Înaintea feței tale răvăşite de vânt
Stă în cutremurare
A Sarmisegetusei întreagă suflare.
În rugă îți cer, stăpâne puternic,
Pedeapsa ta să o dai acelui nevrednic!

Mâinile tale dibace sunt
Că au plămădit al daciei pământ.
Zeule! Apără-ne de duşmani!
Ne păzeşte de romani!
Iar dacă ar fi să fie…
…între noi şi ei…frăție.
(Se aud tunete şi se văd fulgere puternice.).
Slăvit deapururi numele să-ți fie!
Nici când nu-ți călcarăm poruncile sfinte,
Nici legile regelui iubit turnate în cuvinte.
(Tunete şi fulgere.).
Poporul e de față, aşteaptă, şi tace.
Mărturisire în gând îți face.
(Către popor.).
Precum vedeți, Zalmoxis e între noi şi aşteaptă!
În fața lui este cel ce săvârşeşte nedemna faptă!
Pedepseşte, însă, cum gândurile lui vor,
Alături cu făptaşul întregul popor.
Precum ştiți, pedeapsa încălcării
Măsurilor de pază a țării,
Se pedepseşte cu moartea prin îngheț
Pe muntele Orole, pe vârful cel mai semeț.
Aceasta e ispăşirea prin datini lăsată
De Zalmoxis drept răsplată.
Prin ea nu mai este înălțat
La fericirea veşniciei cel vinovat.

POPORUL

Să recunoască cel vinovat!
(Murmură în semn de rugă şi blestem.).

VEZINAS

Răgazul mărturiei umile
Este de acum în trei zile!
La scările suişului înghețat
Paznicii aşteaptă pe cel vinovat.
Prin chin şi moarte e iertat.
(Fulgere şi tunete.).
Zalmoxis, alege şi înseamnă pe cel vinovat!
Dă, mare zeu, dezlegare,
Dă, mare zeu, poporului iertare!
De când sunt dacii nimeni n-a îndrăznit
Neamul aşi trăda, altfel l-ai fi trăznit.
Nimeni n-a fost laş
Şi nimeni să nu mai fie, din urmaş în urmaş!

Scena 7.

DECEBAL

(Către străjerul ce se apropie.).
Ne aduce străjerul vreo veste?

STRĂJERUL

Sunt trimis de Baldobal să aduc veste
Că duşmanul la Borodina este
Şi oaste de fier şi nesfârşită
Vine către cetate pe drum bun, nestingherită.
De departe scânteiază ca valurile în vad
Şi înlătură din cale hoarda de nomad.
Oastea romană ce-n soare scânteiază
Triburile geților de lângă Istru o urmează.

DECEBAL

Teamă nu este şi atât mai bine
Că multă oaste vine,
Cu ale lor stârvuri vor îngroşa
Pământul din țara mea.
Dar, acum fruntea-mi nu poate să gândească
Cum pot calea spre noi s-o dibuiască?
Prea puțină lume în Dacia ştie drumurile toate,
Iar dacă pe table de lemn le avem artătate
În taină ele sunt păstrate.
O călăuză iscusită pecetluită de soartă,
E la mijloc, ce cu sârg pe cale îi poartă.
Bănuiala nu e bună, dar tâlc are,
Spionii sunt sclavii ce-i aveam la închisoare.
Blestemul neamului să cadă întreit
Asupra aceluia care pe spioni i-a îndrăgit!
Iar dacă licinius spion este,
Dochia va îngheța pe creste.
El, o să-şi ia pedeapsa exemplară,
De îmi va cădea în mână iară.
Iar nepotul meu, aleasă floare,
Va creşte, spălat de ruşinea părinților, în Dacia ocrotitoare.
Dar, cred, zeul e bun cu mine
Şi nu mă lasă pentru a trăi această ruşine.

DOCHIA

(Aparte.).

Cum, cvum aşa de blânzi îmi păreau mie,
Frumoşi şi nevinovați, spioni să fie!?
Şi fiica regelui Decebal le-a dat sprijin şi ajutoare,
Înlesnindu-le calea spre trădare?
Atunci eu sunt o trădătoare!?
Îmi pare pedeapsa mică pentru nesăbuință.
Decât înghețul pe munte, de o altă pedeapsă am trebuință
Iubite tată! De-acum ochii mei nu te mai pot privii.

Mă poți urî! Mă poți iubii?
Am să destăinui a mea faptă
Preotului mare, Vezinas, în şoaptă.
El a înțeles, înțelege pe morți şi pe vi.
Şi să mângâie pe tata va şti.
Printr-o pedeapsă mare
Poate voi dobândi iertare.
Altfel, blestemul fiecărui dac ce va murii
Până dincolo de lăcaşul zeului negurilor mă va urmării.

DECEBAL

Căci altfel, oricine în Daci să pătrundă a îndrăznit
Pe acest pământ n-a ajuns la bun sfârşit.
Zalmoxis ne-a zidit țara
Cu munți şi văi înflorite primăvara,
Cu ape repezi şi adânci,
Să nu pătrundă duşmanii
Să nu pătrundă duşmanii nici pe brânci.
Avem păduri dese, nu le trece nici pasărea-n zbor,
Totul aici ne-au stat în ajutor.
(Fulgeră şi tună.).
Degrabă la luptă, în frunte cu mine,
Duşmanul se apropie, vine, vine...!
Dromichete, mândru rege din fund de aşezare,
Burebista mărit, stăpânitor al neamului dintre hotare,
Duras prea înțelept, strămoşi ai Daciei străbune,
Ridicați-vă în țară, însuflați fapte bune!
Ne amenință duşmanul munții noştri sfinți
Scăldați cu sânge de părinții noştri, părinți.
E la grea încercare al Daciei popor!
El ştie să moară
Pentru scumpa noastră țară!
El ştie să fie învingător.
Înainte deci! Pe viață în mândrie,
Pe moarte, în viață vie!
(Fulgeră, tună şi trăzneşte puternic.).

VEZINAS

Mare îți este puterea, mania şi iertarea,
Slăvit zeu ce ne stăpâneşti zarea!
De am fost nevrednici o clipă, te-ndură.
Vom di de-acum înainte cu mai multă măsură.

VRACIUL

Nu e îmblânzit zeul, decât sacrificându-I pe toți bărbații,
Sau cu duşmanii să ne avem ca frații!?
Din ce rămâne, un alt neam curat va răsări
Care în veci trădarea n-o va şti.

TEHOMIR

Înlături, altfel te sfarm, cobe, te-ai pripit!

VRACIUL

De mă credeți smintit,
Dac sunt şi țara mi-am iubit!

DOCHIA

(Tulburată se îndreaptă spre preot.). 35
Taină îți cer! Iertare!
Slăvite preot mare!

VEZINAS

Are de dat un sfat Domnița, marea preoteasă?
Întotdeauna îndrumarea ți-a fost aleasă!

DOCHIA

(În auzul celorlalte preotese ce s-au apropiat.).
În Dacia s-a săvârşit o faptă rea,
Făptaşa este Dochia!
Trădarea e a mea!

VEZINAS

Cum asta**!**?...Ce păcat!

DOCHIA

Poate un zeu duşman m-a îndemnat
Să eliberez pe sclavi din închisoare**.**
Nelegiuirea săvârşită mă doare.
Spune-mi cu ce s-o ispăşesc?
Pedeapsă pe măsura faptei doresc.

VEZINAS

Ooo, iubită fiică a lui decebal, iubită preoteasă!
Înghețul pe munte e mai mare pedeapsă.
Ea ne este lăsată prin datini strămoşeşti
Pentru aceia ce s-au împotrivit poruncilor regeşti.
Nu au cunoscut dacii un rău mai mare!

DOCHIA

Dochia a săvârşit în Dacia prima trădare
Împotriva țării, a strămoşilor, a dacilor toți,
A uneltit în răul strănepoților din nepoți.
(Către ceilalți.).
Să aveți grije de Ionuț, copilul meu,
Cânb va fi mare să-I spuneți că sunt la zeu,
Şi l-am iubit şi-l voi iubii acolo sus mereu.
(În suspine.)
Ooo, zeule, plămădeşte-l să crească falnic
…şi puternic
Să cunoască liniştea, iubirea şi dragostea
În țara aceasta, în țara lui şi-a mea.
De la tine,dar, munte falnic de sub soare
Aştept adăpost, refugiu şi alinare.
Iar pentru copii copilului meu să fi

Cetatea linişti, a muncii, într-o slăvită zi.
(Către Vezinas.)
Să şti că de al meu păcat
Nici el, nici fiul meu nu e vinovat.

CELE OPT PREOTESE

Te urmăm**,** dulce stăpână cu sufletul împăcat**.** 36

DECEBAL

(Împreună cu Tehomir şi celelalte căpetenii ale oastei se apropie de preot şi de cele două preotese.).
Oastea ne cere nedeslipiți alăturea să fim.
La fel ca înainte Dochia te iubim!
Te lăsăm în seama preotului mare
De-acum cu nelegiuitul vinovat de trădare
Pe muntele Orole, împreună, veți cere iertare.
Înfrângere duşmanului prin sacrificiu veți cere
(Arătând spre fereastră.).
Priviți! Negura răului în zare piere.

TEHOMIR

Dochia, eu am ştiut de copil şi te-am iertat.
El va creşte aici ca floarea unde a încolțit.
În cei patru ani am urmărit
Cum în soare s-a înălțat.
Fără să şti tu, zi de zi, l-am îngrijit.
El este copilul acestui pământ şi nu este vinovat.
Ca acest lăstar să crească sub un cer luminos
Roagăte ca Tehomir să se întoarcă victorios.

VEZINAS

(Cu mâinile în sus, implorând cerul. Alături.).
Ce nenorociri ne-ai pregătit?!
Doamne, nu ne pedepsi atât de cumplit!

ACTUL III

TABLOUL VII

(Sala tronului din Sarmisegetusa. În colțul dinspre stânga e aşezat scaunul regesc.).

Scena 1.

DECEBAL

(Revine oboist din luptă, unde a prins pe generalul Licinius pe care îl adduce.Nu îl cunoştea că este tata lui Ionuț, falsul meşter captiv roman, eliberat de Dochia.).
Pe romanul acesta să mi-l țineți legat
Alături, la îndemână şi ne înarmat.

(Un oştean care însoţea pe Decebal îl conduce pe Licinius în camera de alături.).
Pe poarta cetății să atârne capul trufaşului sol
Şi corpul lui Licinius să atârne sfâşiat pe ziduri, gol!
Se cade cu arc de triumph înfingător
Şi această nenorocire s-o vadă ochii mei!? 37
Iubită Sarmisegetusă altădată ocrotită de zei!?
Ooo! Nu este cu putință
Să fie dată unui rege dac atâta umilință!
Licinius, semeț sol, general roman să şti
Că Decebal în ultima clipă mişel şi laş nu va fi!
Eu nu voi cădea cu resemnare în robie.
În viață dacul nu ştie decât liber să fie!
Iubită spadă, simbol de vitejie
Tovarăşe în viață fosta-i mie
Şi în moarte îmi vei fi!
Dar nu este nimeni pe aici? Unde sunt ai Daciei fii!
Altădată eram primit cu alai mare.
E drept! Nu-l mai merit oare?
Dar unde, unde este Dochia? Unde este al meu nepot?
Unde e Vezinas? Sunt supărați socot.
Ei! Olaci, străjeri, unde sunteți, unde?
(La strigătul lui Decebal, dinspre dreapta şi fața scenei vine trist, abătut şi cu capul în jos bătrânul Olac,în seama căruia este lăsat spre îngrijire Ionuț.).
Hei! V-ați pierdut capul? Răspunde!
Vă este frică de duşmani?
Unde-i Dochia, iubita mea fiică?
Au poate şi ei îi este frică!?
Vezinas preot mare?
Dar Ionuț cu ochii de cicoare?

Scena 2.

OLACUL

Deşi sunt bătrân şi neputincios, sunt dac
Şi frică nu am şi nu pot să tac
Dochia, Dochia, de n-ai ştiut...

DECEBAL

Spune, unde-i? Altădată erai limbut.

OLACUL

...de îndată ce-ai plecat la bătălie
A urcat suişul muntelui oe vijelie
Şi pe cine, mărite rege, ai iubit
Pe munte înghețul la-npietrit!

DECEBAL

Ce vorbeşti bătrâne smintit!?

OLACUL

Alături a însoțito şi celelalte preotese.
Acum sunt a zeului mirese.

DECEBAL

Dochia!…Dochia…! A mea iubire!
Oooo! Nu este cu putință atâta nenorocire!
Zalmoxis prea mult m-ai pedepsit!
(După o pauiză).
Dar... unde este nepotul meu iubit?

OLACUL

E la mine şi cu dragoste l-am îngrijit.
Îndată mă duc să ți-l trimit!

Scena 3.

ÎNGRIJITORUL TEMPLULUI

(Intră grăbit, în timp ce Olacului se pregăteşte să plece pentru a aduce pe Ionuț. Se adresează către Olac.).
Auzita-am că regale de la luptă a sosit?
(Regele îndurerat cu capul între mâini, privind pe fereastră, se întoarce către noul venit.).
Aaa…! Să trăiți măritule! Am venit
Să vestesc că al dacilor preot mare a murit,
Şi-a pus capăt vieții în altar după ce-a slujit.

DECEBAL

Fără preot mare, fără preotese, parcă nimic nu-i viu.
A rămas Templu pustiu?
E țara în grea restrişte şi neamul la răspânte…
(După o pauză.).
Au început duşmanii din catapulte să cânte…
(Se aude bubuit de asalt.).
Duşmanii au şi sosit la zidul cetății!?
Nu-i nici-un mijloc de scăparea vieții?
Nu-i chip de scăpare!?
Zalmoxis şi-a luat mâna de pe daci, oare?
Dă în ghiara pieirii întregul popor!?

ÎNGRIJITORUL TEMPLULUI

O, Doamne, mărite! A sosit ceasul să mor!?

Scena 4.

(Tehomir intră rănit de moarte.).

DECEBAL

Ooo…Tehomire…şi tu!?

TEHOMIR

Da, în luptă am căzut,
A străpuns o suliță prin scut!
M-am târât până aici rănit
S-o văd pe Dochia pe care o iubesc.

DECEBAL

Dochia a murit! E în corul îngeresc!

TEHOMIR

Oh…oh…oh…! Copilul unde este?

DECEBAL

Îl aduce acum Olacul, este bine…
Mă îngrijorează pentru el timpul ce vine...
Am să-ți spun despre Dochia întrega poveste!
A murit de frig pe munte rugându-se la zeu...
A spart uricorul, a eliberat sclavii, încălcând cuvântul meu.
Se spune că era şi tată-l copilului printre ei...

TEHOMIR

Oooo**...**! Nenorocirile vin toate în anii grei.

DECEBAL

Una chiamă pe alta, Tehomire! Vezinas s-a sinucis.

OLACUL

(Intrând cu copilul de mână ce ține în cealaltă mână aceeaşi floare ofilită, dăruită de Decebal şi păstrată cu grije de copil şi Olac.).
Iată Mărite, al tău vis
De a vedea nepotul s-a împlinit!

DECEBAL

(Luând copilul în brațe .Îl sărută pe frunte şi îl aşează apoi jos.).
Văzândul teafăr sufletul s-a liniştit.

TEHOMIR

Ionuț, chiar dacă nu eşti din sângele meu, te-am iubit!
Am să mă înalț la mama ta,
De sus te vom ajuta
Să creşti liber pe acest pământ,
Să-ți fie ca un cant.
Un cant frumos, un cant al muncii
Ne interrupt de vreun duşman.

DECEBAL

La Drimoxa prins-am un falnic general roman.
Să se aducă de grabă!
Să nu creadă că am luptat să ne aflăm în treabă.
Sunt vinovați dacii de moartea duşmanilor țării?
Ne jefuiesc moşia, nu noi pe-a lor din depărtarea zării.
Ne calcă pământul, mulți de-ai noştri au murit!
(E adus generalul Licinius, legat la mâini.).
Dorința ți s-a împlinit.

LICINIUS

Cunosc cetatea voastră, vreau să-mi văd feciorul iubit.
După care multă vreme am tânjit.

TEHOMIR

Cine-i acesta? Ce văd!?

Fostul meşter, sclav roman, Licinius!? Ce prăpăd!

LICINIUS

Chiar el. Amicul Romei... şi al copilului tată,
Plămădit cu a regelui fată.
Dar unde este copilul? Unde?
E mort!? E viu? Se ascunde?

DECEBAL

Ooo…tu eşti acela ce ai adus Daciei tot răul?
Te aşteaptă negura! Te-aşteaptă hăul!
(Se aud zgomote şi bubuituri de luptă.).
Copilul e aici de față,
A crescut şi e în viață.

LICINIUS

(Îndreptându-se spre copil care este alături de Olac şi îl ia în brațe.).
O, copilul meu ce te iubesc
Al să stau aici cu tine să te cresc.
Dar unde e mămica, copil slăvit!?

DECEBAL

A luato Zalmoxis! A murit!

LICINIUS

Ooo...Zei! De ce nu m-ați luat pe mine!?

TEHOMIR

Nu voi aştepta mult. Te vor lua şi pe tine!
Dar e mai bine
Ochii să-ți-i scoatem acum,
În veci romanilor să nu le arăți al Dacia drum.

DECEBAL

Tehomire! Nu-i vom scoate ochii
De vrea va sta aici să crească copilul Dochii.
Nu este bine un rău să aducă un alt rău.
Licinius care este gândul tău?

LICINIUS

Mărite rege de eşti bun aşa,
Voi rămâne în veci în Dacia
Să cresc acest fecior mare
Liber sub un strălucitor soare.
Dar...pe tine cum te cheamă?
(Aşează copilul jos.).
De mine să nu-ți fie teamă.

IONUȚ

Inius, Ionis, Ionuț îmi spune!
De la Licinius al tatălui meu nume,
Care este mare şi victorius,
Cum îmi spunea mama…frumos.

LICINIUS

Eu sunt tatăl tău**,** copile**,**

(Îl lipeşte de el.).
Şi ne-am cunoscut în clipe umile.
Sunt prizionierul tău…
Dar îmi este teamă să nu fie şi …mai rău.
(Bubuituri, lovituri, larmă de luptă se aud în apropiere.).

Scena 5.

(Duras, Baldobal, Hasdrubal, însoțiți de alte căpetenii intră înspăimântați.).

DURAS

Nimic nu mai este cu putință!

BALDOBAL

Cetatea e pierdută şi a noastră ființă.

HASDRUBAL

Oştenii o mai apără încă. Au apărat şi hotarele cât au putut!

DECEBAL

Zalmoxe ne-a pedepsit cât a vrut!

BALDOBAL

Totul e înzadar!

DECEBAL

Atunci să aducă în grabă cazanul cu iz amar!
Izul acesta din fiertură e hărăzit
Vitejilor ce în luptă n-au murit!

TEHOMIR

Eu voi porni mai înainte spre eterna cetate.

BALDOBAL

Nu v-a trece mult şi te vom urma frate.

TEHOMIR

Mă…ri…te, iubite re…ge, dra…gilor…
În Da…cia ro…bită e uşor…
…a mu…rii
Şi ce greu e a trăi…!
(Îi cade capul într-o parte şi moare.).

DECEBAL

Cu toți alături, e bună
Moartea, pentru viteji, de aur e cunună.

HASDRUBAL

Cetate iubită, leagăn de eroi
Pentru romani, castru vei fi, pentru noi
O durere sfâşietoare
Într-un apus de soare…

Scena 6.

DECEBAL

(La vederea cazanului cu otravă adus în grabă de câțiva oşteni.).
În altă lume, lângă strămoşi ne este locul.
Să mistuiască cetatea focul!

Sarmisegetusa, mândrie a strămoşilor, noi te iubim,
Noi care am lucrat mai puțin
La alcătuirea ta, te nimicim.
Ne-o cere ambiția! Iubirea întreagă
Şi durerea din aste clipe de tine ne leagă,
Nimic din ce a fost, gloria de altădată
Pe mâna vrăşmaşului nu trebuie lăsată.

I-iul OŞTEAN

Iată minunata băutură!

II-lea OŞTEAN

O povară în oase lasă, un somn greu şi o arsură.

I-iul OŞTEAN

Câte două duşti pe gât am dat.

DURAS

Te-ai grăbit, dragă fârtate!
(Oştenii cad şi mor. Larmă mare, țipete şi vaiete se aud.).

Scena 7.

(Intră în grabă trei fruntaşi de oaste.).

I-iul FRUNTAŞ DE OASTE

Au spart poarta de intrare şi în cetate au năvălit!

II-lea FRUNTAŞ DE OASTE

Împăratul lor e în frunte, l-am zărit,
Pe un cal alb, ca şi dânsul împlatoşat,
E îmbrăcat în aur blestematul de împărat!

III-lea FRUNTAŞ DE OASTE

Lupta aprigă e încinsă,
Între armia romană şi oastea dacă învinsă.
Şi femeile cetății sunt dârze luptătoare,
De viteji născătoare.
Ca zăgazul ce nu lasă şuvoiul mare
Ai noştri cu trupul lor făcut-au zid la poarta de intrare.
O clipă şirul luptătorilor duşmani a fost mai rar.
De cade unul, o mie se ridică iar.
Sâni ce alăptau copii, sprijinmă acum topoare,
Ştiu fără greş să lovească, sute, mii, ştiu să doboare!
Însă cetatea noastră e mică,
În locul celor căzuți nimeni nu se ridică.

HASDRUBAL

Iată cum se întinde focul!
(Prin fereastră se vede arzând cetatea.).
La para para lui se cades ă începem jocul
Şi ospățul să împlinească sorocul.
Paharnicul să vie! Cine ne este paharnic?

OLACUL

Paharnicul sunt eu şi Ionuț cel mic.
(Arată către copil.).

DECEBAL

Să aveți grije de copil să crească mare
Să spună la toți povestea Tatălui Mare.

LICINIUS

Mori fără teamă mărite rege.
Romanii au o lege:
„ Salvarea poporului din strămoşeasca glie
Este suprema noastră datorie! „

DECEBAL

(Către comandații.).
Se cade ca vajnicul corăbier, atunci,
Când nava se scufundă, prin grije şi porunci,
Să ia în seamă viața celor de pe vas.
La postul de onoare să fie ultimul rămas.
Aşa că oricât îmi va fi de greu
Să vă văd murind, ultimul rămân eu.
Care dintre voi bea întâi
(Voios.).
Şi în sănătatea cui?

BALDOBAL

Eu întâi!

DURAS

Ba eu! Tu mai rămâi!

DECEBAL

Atunci acela va bea
Căruia regale îi va da.
(Olaculul îi întinde pocalul plin. Decebal trece pocalul lui Duras.).
Eşti cel mai bătrân în sfat,
Înțeleptul țării, credință ne-ai dat,
Neobosit şi viteaz în bătălii ai fost
Ai luptat pentru țară, ai luptat cu rost.
Iată fala şi răsplata viteazului dac.
Dar ce păcat, vitejii noştri în țărână zac!
Pentru întâia oară, un dac săvârşita o trădare
În Dacia, şi sufletul mă doare.
Pedepsit e poporul. Ooo…! Fiica mea!
Plătim cu toții vina ta!

DURAS

Din văgăuni, din munți, nevinovații prunci
Nu vor şti de această nelegiuire, în văile adânci.
Acolo, feriți de duşmani şi de păcat
Gândul lor se va înfiripa tot curat,
Ca prin ei deapururea neamul să moştenească
Iubirea de glia strămoşească.
Când de geruri şi de vreme rea veți fi urgisiți
Povestea de acum să le-o amintiți!

Să poarte şoapta, codrul prin freamătul lui
Să le spună de cinstea, virtutea, vitejia neamului.
De nu vor avea nume, să-i legene cântul,
Doina să-i crească, să-i mângâie vântul,
Să moară bătrâni, gerul din inimi să cunoască moina
Şi în codru să-ngroapte doina,

DECEBAL

Să nu ştie ce-i trădarea!
(Tot mai aproape se aude bubuitul. Focul este mai îndârjit.).

DURAS

Pentru aceştia ridic paharul acum când arde zarea!
Pentru Ionuț beau. Pentru inima curată!
(Bea.).

DECEBAL

Baldobal, iată!
La cine rămâne spada ta?

BALDOBAL

Spada mea?
La porțile cetății o îngropai.
Jurământ în scris alăturai,
Acela ce o va găsi s-o moştenească.
De ar avea ceva din sângele dac, neamul să-l dezrobească.
În mâinile duşmane te las țară, a mea iubire!
Dacă odată liberă vei fi, din locul de odinioară,
Lui Zalmoxis voi cere îngăduire,
Să-mi petrec veşnicia în Dacia şi-n a ei sfințire.
(Bea.).

DECEBAL

Tânăr încă eşti Hasdrubal şi aid at de necaz,
Totuşi multe fapte ai săvârşit cu brațul viteaz!

HASDRUBAL

Iubite rege mare! Muriom cu speranța
Că aici va continua viața.
Peste sute de ani, chiar mii
Dacia de-apururi va fi.
(bea. Se aude larmă de bătăi în poarta domnească.).

I-iul FRUNTAŞ DE OASTE

Şi eu!

II-lea FRUNTAŞ DE OASTE

Şi ei!

DECEBAL

Beți fiecare. Să nu vă fie greu.
(Din nou se aud bătăi şi mai puternice în poartă.).

OLACUL

Mărite! Şi eu!

DECEBAL

Duras, Baldobal, Hasdrubal, aşa repede se poate murii!?

OLACUL

Împotriva morții dacul nu ştie cârtii!
Moartea chin nu are,
Când duce la dezmierdare.
E o altă viață dincolo fericită,
De dureri ferită.
(Bătăi tot mai puternice se aud. Zgomot, larmă, strigăte.).
Ionuț te las în grija tatălui tău,
Să nu cunoşti în viață ce este rău.
(Bea. Se aude spărgându-se poarta domnească. Tropot şi paşi, iureş pe scări, se aud năvălind înăuntru.).

DECEBAL

(Aşezându-se pe scaunul domnesc.).
Trozneşte stejarul, se clatină pleşuvul munte.
Dragă spadă! Ai cunoscut bătăli crunte,
Atâția duşmani a străpuns al tău fier.
Nevrelnic, prin tine, pe tronu-mi să pier!
(Îşi împlântă saba în piept. Cu ultima sforțare o scoate şi o aşează lângă el. În poziția inițială pare viu pe scaunul domnesc. Liciniu şi Ionuț îngenunche. Aşa îi găseşte Traian.).

Scena 8.

(Intră oşteni romani, căpetenii în frunte cu împăratul Traian.).

TRAIAN

(Privind la întreaga scenă. Licinius văzându-l se ridică. Ținând copilul de mână se înclină.).
Ooo! Acum de-abia înțeleg cât de mare
În țara asta este dragostea de neam şi de hotare!
Luați aminte oşteni! Ce înseamnă iubirea de țară şi dor!
Viteaz este acest popor!
Tu nu eşti învins! Ci Roma este înfrântă!
Acolo e orgie, beție! Romanii putregaiul îl cântă.
Licinius ce faci ? Ce zici ?

LICINIUS

Mărite imperator, rămân aici.
Să-mi cresc copilul pe acest pământ de rai.

TRAIAN

Rămâi Licinius! Să înveți pe daci al nostru grai
Voi aduce ceea ce e mai bun, mai sănătos,
Mai viteaz, din imperiu în acest teritoriu sălbatic şi frumos.
Un altoi mai bun să fac
Pe rămăşițele regatului dac.
Aşa va răsări un popor nou, puternic foarte
Ce va moşteni onoarea, dragostea de țară până la moarte.
Acesta este copilul tău? Aşa se pare!

LICINIUS

El este! Iubite impedrator mare!

TRAIAN

(Apropiindu-se de Decebal care pare viu, îi ia sabia şi o întinde lui Ionuț.).
Păstrează sabia tatălui tău mare
Şi să creşti mândru sub soare,
Să aperi cu ea poporul, onoarea şi țara! 46
(Îi întinde sabia. Ionuț o sprijină de el.).
Pentru tine de-acum începe primăvara!
(Ionuț priveşte la sabie şi la floarea ofilită din mână pe care o are de la Decebal.Privind îşi aduce aminte de cuvintele bunicului, Decebal.).

DECEBAL

(Glasul lui Decebal se aude venind de departe, predominând întreaga asistență. Glasum vine din memoria şi conştiința lui Ionuț.).
“ Eşti ca floarea aceasta, nevinovată făptură,
Nu şti ce-i trădarea, nu şti ce-i ură,
Poate, în vreme, floare din floare,
Urmaşii, urmaşilor tăi, se vor bucura de un alt soare,
În cântec să rămână să fie ştiut
Că Epopeea Română de aici a început. “
(O melodie adecvată în crescendo.)

-CORTINA-

02 februarie 1975-03 aprilie 2010.